

[Else-Merete Ross.]

Mange flere eksempler kan findes i ombudsmandens tidligere beretninger, så jeg er ikke ene om at ønske at få dette savn afhjulpet.

Arbejdet med lovforslaget blev heller ikke gjort lettere af, at der i bemærkningerne henvises til § 252 i loven om lønninger og pensioner til stats tjenestemænd, da denne lov vitterlig kun har 125 paragrafer. Atter trådte folketingets bibliotekar til og fandt ud af, at meningen var § 254 i loven om normering og klassificering af tjenestemandsstillingen.

Både i dette lovforslag og i lovforslaget om friskoler tales der om pensioner til enker. Enker er ikke et entydigt begreb. Enker efter en tjenestemand kan, når blot ikke hun er ansat i statens eller kommunens tjeneste, tjene 1 mill. kr. om året eller mere og alligevel være berettiget til enkepension, så det er ikke et trangssynspunkt, der ligger til grund for, at hun som enke efter en tjenestemand får pension, men fordi pensionen er en del af tjenestemandens løn. Er kvinden derimod selv stats- eller kommunal tjenestemand, stilles hun ved mandens død over for et valg mellem to muligheder, enten at fortsætte som tjenestemand uden mandens pension eller være enkepensionist uden tjenestemandsstilling. Der må ligge en idé fra forrige århundrede bag denne ordning. Dengang betragtedes manden som eneforsørger og gifte kvinder havde sjældent eget erhverv. Den gifte kvindelige tjenestemand, som vælger enkepension, må både give afkald på en stilling, som hun i mange tilfælde er uddannet til på det offentlige bekostning, og som det offentlige derfor skulle synes at være interesseret i at hun udnytter, og samtidig give afkald på de pensionsbidrag, som hun har indbetalt til sin egen pension. I det foreliggende lovforslag forudses tilsyneladende kun de tilfælde, hvor ledere og lærere er mænd, men der findes også gifte kvinder i disse stillinger. De betaler pensionsbidragene med præcis samme procentsats som mænd, men dør en kvindelig tjenestemand og efterlader en enkemand, får han ikke én øre af den pension, som hun hver måned har betalt bidrag til; hun kan have været så meget hovedforsørger i det ægteskab det skal være, staten indkasserer hele molevitten.

Der er ikke her tale om et kvindeproblem,

men om et problem, der i lige høj grad har interesse for mænd og kvinder, hvis de er så uheldige at være samgifte tjenestemænd. Jeg ved godt, at der for tiden i visse kredse er en vis uvilje mod tjenestemænd, men så længe vi har en tjenestemandsløve, finder jeg, at man burde have en rimelig ordning også for den lille gruppe, der består af samgifte tjenestemænd, og det har vi efter min mening absolut ikke nu.

Jeg har rejst spørgsmålet, fordi § 19 i vedtægterne for Pensionskassen af 1925 svarer til tjenestemandsløvens § 58. Kvindeorganisationerne har adskillige gange over for skiftende ministre rejst spørgsmålet om en ændring af disse efter vor mening urimelige bestemmelser, men hidtil uden resultat.

I øvrigt kan jeg på mit partis vegne tilsige velvillig behandling af lovforslaget i et udvalg.

Morten Lange: Da mit partis ordfører i seminarieanliggender, det ærede medlem hr. O. Mathiasen, desværre er fraværende, skal jeg nøjes med at sige nogle ganske enkelte ting om nærværende lovforslag.

Først det principielle, at mit parti ikke forstår, hvorfor der stadig væk herhjemme skal arbejdes med private seminarier. Det må være en forstening i vort skolesystem, hvor dog næsten alt muligt andet efterhånden er under stats- eller kommunal drift. De private seminarier ville det være hyggeligt at få gjort en ende på, men det er ikke noget problem, vi ser på med, skal vi sige panisk skræk. Vi nævner det blot ved denne lejlighed og mener, at den højtærede minister måske inden alt for længe kunne få normaliseret situationen lidt på seminarieområdet.

Dernæst vil jeg gerne sige, at efter den interessante lovgivning, tinget har gennemført tidligere på dagen om fradrag for alle mulige former for opsparing, er min lede ved pensionssystemet yderligere steget, og det er at føje spot til skade, når vi nu skal diskutere spørgsmålet om pensionskasser ved private seminarier. Det er næsten mere, end jeg er i stand til at udtrykke velvilje over for; men alligevel, trods alt dette, må det vistnok indrømmes, at pensionsordningen her kun er en nogenlunde paralleldannelse til talrige af de andre pensionskasser, vi slæber rundt med, og før vi får